

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36012456	CPR Plurilingüe Sagrada Familia	Vilagarcía de Arousa	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Relixión Católica	4º Inf.	8	280

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	15
6. Medidas de atención á diversidade	16
7.1. Concreción dos elementos transversais	17
7.2. Actividades complementarias	17
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro	17
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	18
9. Outros apartados	18

1. Introducción

O ensino da relixión católica forma parte da proposta educativa necesaria para o pleno desenvolvemento da personalidade dos alumnos e alumnas.

Coa súa identidade e natureza, a área de Relixión Católica, en liña cos fins propios da Educación Infantil, favorece o proceso educativo do alumnado, contribuíndo á súa formación integral e ao pleno desenvolvemento da súa personalidade. Propón, especificamente, o despertar da sensibilidade espiritual e da experiencia relixiosa, á luz da visión cristiá da vida, como parte do seu desenvolvemento persoal e social. Responde á necesidade de comprender e mellorar a nosa tradición cultural, as súas expresións e significado, en contextos plurais e diversos. E complementa a necesaria educación en valores humanos e cristiáns que orienta o despregamento dun proxecto vital que aspira á realización plena e feliz nas contornas comunitarias de pertenza.

A área de Relixión Católica na escola caracterízase polas súas contribucións educativas expostas en liña cos obxectivos, fins e principios xerais e pedagóxicos do conxunto da etapa, tamén coas competencias clave cuxo desenvolvemento deberá iniciarse nestes primeiros anos de escolarización. Coas aprendizaxes do currículo, inspirados na antropoloxía cristiá, enriquecese o proceso formativo dos nenos e nenas, se así o elixiron as súas familias: accédese a aprendizaxes culturais propios da tradición relixiosa e da contorna familiar que contribúen a madurar a identidade persoal; a aprendizaxes de hábitos e valores, necesarios para a vida individual e social; e a aprendizaxes vitais que dan sentido humano e cristián á vida e forman parte do necesario crecemento interior. Estas achegas do currículo de Relixión Católica, á luz da mensaxe cristiá, responden a un compromiso de promoción humana coa inclusión de todos e fortalecen o poder transformador da escola.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Descubrir, experimentar e expresar a identidade persoal a través do coñecemento do seu corpo e o desenvolvemento das súas capacidades afectivas e calidades, mediante o achegamento a figuras bíblicas e persoas significativas, para adquirir autonomía nas súas actividades cotiás e hábitos básicos de relación.	1				1	1		
OBX2 - Recoñecer, experimentar e apreciar as relacións persoais e coa contorna, desenvolvendo habilidades sociais e actitudes de respecto, a través de escóitaa e comprensión de narracións bíblicas, para promover valores da vida en comunidade e contribuír así á fraternidade humana.	1					1		
OBX3 - Observar, aceptar e gozar a diversidade persoal e social descubrindo nas súas contornas próximas situacións nas que poida cooperar no coidado da casa común, desde o recoñecemento dos valores da mensaxe e os feitos de Xesús de Nazaret, para xerar espazos inclusivos e pacíficos de convivencia.	1					1		1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Explorar e admirar diferentes contornas naturais, sociais, culturais e artísticas gozando das súas manifestacións máis significativas e descubrindo os seus valores cristiáns, para desenvolver creatividade, sensibilidade estética e sentido de pertenza.	1					1		1
OBX5 - Descubrir, manifestar e xerar gusto por cultivar a súa interioridade, explorando pensamentos, emocións, sentimentos e vivencias, admirando diferentes expresións da tradición xudeocristiana e outras tradicións relixiosas, para crecer coa liberdade e seguridade necesarias que posibiliten o desenvolvemento da dimensión espiritual e as bases do propio sistema de valores e crenzas.	1					1	1	
OBX6 - Coñecer e apreciar a figura de Xesús de Nazaret e da comunidade eclesial, a través de relatos bíblicos e manifestacións relixiosas da contorna, para recoñecer o específico da tradición cristiá nun contexto social de pluralidade relixiosa.	1				1	1	1	

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Coñecemos a Xesús	Presentamos e acercamos ao noso alumnado a figura de Xesús como un amigo que nos quere e nos ama .	48	X		
2	Advento e Nadal	Presentamos o advento como un periodo de espera e preparación, para un dos grandes acontecementos como é o nacemento de Xesucristo que sucede no Nadal.	48	X		
3	A creación.	Contamos o relato bíblico da creación e promovemos actitudes de respecto cara todo o creado por Deus.	46		X	
4	Coaresma e Pascua.	Presentamos a coaresma como un periodo de espera e preparación, para un dos grandes acontecementos como é a resurrección de Xesucristo que sucede na Pascua.	46		X	
5	A familia Filipense.	Recordamos as figuras de Marcos e Gertrudis Castañer, xa presentadas nas datas das súas respectivas onomásticas. E presentamos a figura do noso Padroeiro, San Felipe Neri.	46			X
6	Xesús nos ama.	Reforzamos a figura de Xesús, como amigo que nos quere e nos ama, e promovemos ter actitudes similares cos nosos iguais.	46			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Coñecemos a Xesús	48

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	Adquirir autonomía no autocoidado e nas actividades cotiás.	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Mostrar actitudes adecuadas cara á familia e cara a escola.	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Mostrar respecto e aprecio polos valores cristiáns.	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Expresar de forma artística e creativa a súa personalidade persoal e cultural.	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubrindo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	Recoñecer as propias emocións, descubrir e valorar os momentos de silencio.	
CA1.16 - Identificar a Xesús de Nazaret como o núcleo esencial do cristianismo a través de escóitaa de narracións bíblicas e a observación de tradicións e obras artísticas.	Mostrar interese na escoita dos relatos bíblicos da vida de Xesús.	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Respectar os valores do cristianismo, e tamén de outras relixións de haber o caso.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación. - O coidado e o respecto do corpo e da natureza na visión cristiá. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - A igualdade e dignidade de todos os seres humanos á luz do Evanxeo. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados.

Contidos

- Calidades e talentos persoais propostos en figuras bíblicas e outras biografías significativas.
- Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa.
- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón.
- Valoración das relacións sociais, en especial da amizade.
- A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus.
- Presentación de diversos relatos bíblicos que reflectan as accións e sentimentos de Xesús de Nazaret cara aos máis necesitados.
- Narracións bíblicas que propoñen o perdón, a misericordia e a solidariedade como características do Reino de Deus.
- A vida cristiá en comunidade.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.
- A familia de Xesús e a relación de Xesús cos seus discípulos.
- A figura da Virxe María.
- A oración de Xesús.
- A relación da persoa con Deus e as súas expresións comunitarias: a Igrexa.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
2	Advento e Nadal	48

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	Adquirir autonomía no autocoidado e nas actividades cotiás.	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Tomar como modelo os exemplos cristiáns para as relacións na familia e na escola.	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Mostrar aprecio e respecto polos valores cristiáns.	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Expresar a propia personalidade a través da arte.	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubríndoo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	Recoñecer as propias emocións, valorando os momentos de silencio	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación. - O coidado e o respecto do corpo e da natureza na visión cristiá. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión. - Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais. - Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía. - Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais. - Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón. - Valoración das relacións sociais, en especial da amizade. - A vida cristiá en comunidade. - Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva. - Identidade cristiá e contorna social. - As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social. - A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A oración de Xesús. - A relación da persoa con Deus e as súas expresións comunitarias: a Igrexa. - Calendario litúrxico e celebracións cristiás. - A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
3	A creación.	46

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	Ter autonomía no autocoidado e na realización de actividades cotiás.	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Tomar como modelo os valores cristiáns nas relacións tanto en familia como cos demais.	
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Recoñecer as posibilidades e limitacións nas actividades de autocoidado e coidado da contorna.	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Mostrar respecto e aprecio polos valores cristiáns.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación. - O coidado e o respecto do corpo e da natureza na visión cristiá. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados. - Valoración da beleza e a súa capacidade para ser transmisora dun sentido de pertenza e valores. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.

Contidos

- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón.
- Valoración das relacións sociais, en especial da amizade.
- Admiración e coidado da natureza como creación de Deus e casa común.
- A vida cristiá en comunidade.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- A oración de Xesús.
- A relación da persoa con Deus e as súas expresións comunitarias: a Igrexa.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
4	Coaresma e Pascua.	46

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	Ter autonomía no autocoidado e en actividades cotiás.	TI
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Tomar como exemplo os valores cristiás para as relacións na familia e na escola.	
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Ser conscientes das posibilidades e limitacións para o autocoidado e coidado da natureza.	
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	Mostrar respecto e aprecio polos valores cristiás.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación.
- Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación.
- O coidado e o respecto do corpo e da natureza na visión cristiá.
- O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus.
- Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais.
- Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados.
- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empa-tía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón.
- Valoración das relacións sociais, en especial da amizade.
- A vida cristiá en comunidade.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- A oración de Xesús.
- A relación da persoa con Deus e as súas expresións comunitarias: a Igrexa.
- Calendario litúrxico e celebracións cristiás.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
5	A familia Filipense.	46

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.4 - Desenvolver hábitos de acollida e amabilidade aprendidos a través de contos e narracións bíblicas sobre a vida en comunidade.	Acoller aos demais con amabilidade como os nosos fundadores e onoso Padroeiro.	TI
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	Valorar a importancia da escoita e do agradecemento presentes no carisma filipense.	
CA1.8 - Recoñecer sentimentos e actitudes que fomenten o respecto, a compaixón e o perdón, observándoas en personaxes de narracións bíblicas.	Traballas as actitudes de compaixón e perdón.	
CA1.9 - Comprender actitudes de cooperación para a consecución de espazos pacíficos de convivencia, escoitando narracións e relatos bíblicos que propoñan modelos de respecto á diversidade	Mostrar respecto polos demais seguindo o exemplo de Xesús e dos nosos fundadores.	
CA1.11 - Coñecer as manifestacións culturais, relixiosas e artísticas, espertando hábitos de admiración, respecto, diálogo intercultural e sentido de pertenza.	Desenvolver un sentido de pertenza a familia filipense e de respecto por todas as demais manifestacións.	
CA1.14 - Identificar e expresar algúns sentimentos e conviccións, coñecendo oracións, cancións e prácticas relixiosas, acolléndoas cunha actitude de asertividade e respecto.	Coñecer oracións, cantos e o himno filipense.	
CA1.15 - Describir as crenzas e valores, propias e doutros, comunicándoas con seguridade a través de diversas linguaxes, recoñecendo o silencio e a oración como elementos da experiencia es	Saber expresar as propias crenzas e valores.	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Escoitar con atención os relatos bíblicos.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación. - O coidado e o respecto do corpo e da natureza na visión cristiá. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - A igualdade e dignidade de todos os seres humanos á luz do Evanxeo. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados. - Calidades e talentos persoais propostos en figuras bíblicas e outras biografías significativas. - Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira.

Contidos

- Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos.
- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empa-tía.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e per-dón.
- Valoración das relacións sociais, en especial da amizade.
- A vida cristiá en comunidade.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá.
- Recoñecemento de símbolos propios das festas relixiosas.
- As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- A oración de Xesús.
- A relación da persoa con Deus e as súas expresións comunitarias: a Igrexa.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
6	Xesús nos ama.	46

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.4 - Desenvolver hábitos de acollida e amabilidade aprendidos a través de contos e narracións bíblicas sobre a vida en comunidade.	Acoler e ser amables cos demais seguindo o modelo de Xesús e do noso Padroeiro San Felipe Neri e dos nosos fundadores.	TI
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	Saber escoitar e agradecer, valores presentes no carisma filipense.	
CA1.6 - Xeneralizar actitudes de respecto e mediación para xerar vínculos significativos de amizade e afecto, escoitando con atención relatos bíblicos nos que se considere a importancia da	Escoitar con atención os relatos bíblicos e seguir o exemplo de Xesús coas nosas amizades.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.8 - Recoñecer sentimentos e actitudes que fomenten o respecto, a compaixón e o perdón, observándoas en personaxes de narracións bíblicas.	Traballar o valor da compaixón, o perdón e o respecto propios do carisma filipense	
CA1.16 - Identificar a Xesús de Nazaret como o núcleo esencial do cristianismo a través de escoítaa de narracións bíblicas e a observación de tradicións e obras artísticas.	Seguir como modelo de escoita a Xesús de Nazaret.	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Recoñecer os principais valores cristiás e respectar todas as demais manifestacións relixiosas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación. - O coidado e o respecto do corpo e da natureza na visión cristiá. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - A igualdade e dignidade de todos os seres humanos á luz do Evanxeo. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión. - Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais. - Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá. - Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía. - Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais. - Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón. - Valoración das relacións sociais, en especial da amizade. - A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus. - Presentación de diversos relatos bíblicos que reflectan as accións e sentimentos de Xesús de Nazaret cara aos máis necesitados. - Narracións bíblicas que propoñen o perdón, a misericordia e a solidariedade como características do Reino de Deus. - A vida cristiá en comunidade. - Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva. - Identidade cristiá e contorna social. - As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.

Contidos

- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.
- A familia de Xesús e a relación de Xesús cos seus discípulos.
- A figura da Virxe María.
- A oración de Xesús.
- A relación da persoa con Deus e as súas expresións comunitarias: a Igrexa.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Seguimos unha serie de principios didácticos que son a base do desenvolvemento dos Proxectos de traballo nos que se sustenta a presente programación didáctica .

Principios metodolóxicos:

- Globalización:

Aceptando que a aprendizaxe non se leva a cabo por acumulación de elementos a estrutura cognitiva do alumno (esquemas cognitivos), senón pola reorganización dos mesmos integrando os elementos existentes cos novos; faise necesario un tratamento globalizado do proceso de ensino-aprendizaxe no cal o alumno/a poida interrelacionar os seus coñecementos previos cos novos.

Tendo en conta que tódolos coñecementos abarcan diferentes campos tanto físicos, sociais como afectivos é imprescindible o tratamento global de todos eles e non por separado ou como compartimentos estancos.

Asemade se pretende desenvolver no alumno/a tódalas capacidades tanto físicas como afectivas, sociais e intelectuais dun xeito global xa que toda actividade realizada polos nenos/as pon en marcha de xeito simultáneo mecanismos afectivos, comunicativos, psicomotores, cognitivos. que deben ser abordados dun xeito global partindo sempre das experiencias cotiás dos alumnos/as.

- Construtivismo:

Os alumnos/as constrúen a súa aprendizaxe partindo dos seus coñecementos previos, de xeito que os novos elementos introducidos supoñan a reestruturación (reelaboración, enriquecemento e diversificación) dos seus esquemas cognitivos. Neste senso o papel do mestre será o de crear as condicións necesarias que inciten o alumno/a a iniciar un proceso de reflexión, investigación, descubrimento e superación dos conflitos cognitivos plantexados.

-Aprendizaxe significativa:

Partindo sempre dos coñecementos previos dos alumnos/as os nenos integrarán as novas aprendizaxes nos seus esquemas cognitivos de xeito que adquiran un significado para eles.

- Socialización e comunicación:

Considerando a colaboración e traballo en grupo como a mellor vía para lograr unha aprendizaxe realmente significativa, fomentárase a organización de actividades de carácter grupal onde a comunicación e o diálogo sexa a vía de solución de problemas, conflitos e respecto as diferencias.

-Afectividade e actividade:

Crearase un ambiente democrático, onde o alumno/a teña parte activa (non só receptora) no seu proceso de aprendizaxe, fomentando as relacións afectivas cos compañeiros, respecto as diferencias. Asemade darase importancia o potencial de cada quen considerando os alumnos como seres intelixentes e con tódalas posibilidades abertas escoltando, aceptando, acordando e tomando un papel activo na aula na toma de decisións autónomas.

- Individualización e tratamento á diversidade:

Teranse en conta durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe as características individuais

dos alumnos/as así como as súas peculiaridades e ritmos evolutivos individuais. Plantexaranse sempre que sexa preciso aspectos relativos ó reforzo e ampliación, tendo especial coidado en aqueles alumnos/a con necesidades educativas especiais.

- Funcionalidade e aprendizaxe por descubrimento:

Preténdese en todo momento que as actividades propostas sexan funcionais para os nenos/as de xeito que atopen nelas una necesidade, un obxectivo e un porqué de realizalas. Este tipo de tarefas de carácter funcional buscarán sempre a aprendizaxe por descubrimento, de xeito que o alumno/a mediante a súa práctica e actividade descubra e integre nos seus esquemas cognitivos os novos coñecementos

-Aprender a aprender:

Dotarase os alumnos das ferramentas e estratexias necesarias para elaborar o seu propio aprendizaxe (auto aprendizaxe) o importante non é o que se sabe senón dispoñer das ferramentas necesarias para que autonomamente poda chegar a ditos coñecementos cando os precise.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Recursos de Relixión

Na aula para traballar as unidades didácticas programadas empregaremos diferentes recursos, como fichas en papel, videos de sensibilización, cancións de cada tempo liturxico (advento, Nadal, Pascua...), a pantalla dixital interactiva, Relatos Bíblicos, así como outro material de mindfullnes, ou interioridade que axude na volta a calma, e na valoración do silencio, e en ir profundizando apsiñoa a pasiño no coñecemento do noso interior, así coma na xestión das emocións propias e na comprensión das dos demais.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación iniciada foi realizada a finais do mes de setembro,

introducindo, por unha banda, os datos aportados polas familias, e por outra banda, a información obtida polas titoras, mediante a observación durante as rutinas diarias de aula.

Na avaliación inicial do XADE non aparece datos da materia de relixión, senón unha valoración conxunta dos principais datos de desenvolvemento de cada un dos nosos alumnos.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Non se superará a área de Relixión, se na avaliación trimestral do XADE aparecen como en proceso ou con dificultade en dous ou máis ítems da área.

Criterios de recuperación:

En educación infantil non existe a figura da recuperación.

6. Medidas de atención á diversidade

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE e alumnado con n.e.a.e:

Seguiremos unha serie de orientacións nos posibles casos de n.e.a.e.

Atenderase en todo caso a cada un dos alumnos/as como seres independentes e con características propias, ampliando deste xeito a concepción de diversidade non só o alumnado con n.e.a.e.

Senón a todo o alumnado, de xeito que se potencien as capacidades de cada un respetando o seu ritmo evolutivo e características persoais.

A atención á diversidade debe guiarse polo principio de favorecer e estimular o benestar e o desenvolvemento de todos os nenos e de todas as nenas, aproveitando as diferenzas individuais existentes na aula.

É necesario suscitar situacións didácticas que respondan a diferentes intereses e niveis de aprendizaxe, e permitan traballar dentro da aula en pequenos grupos tendo en conta a curiosidade e interese diferenciado de cada cal.

Cando falamos de alumnos e de alumnas con necesidades educativas específicas, referímonos aos nenos e ás nenas que proceden doutros países e culturas, aos que posúen altas capacidades intelectuais e a aqueles con atraso no seu desenvolvemento madurativo, ben pola presenza dunha ou varias discapacidade ou por outros factores de análogos efectos.

Os alumnos e as alumnas inmigrantes teñen os mesmos dereitos e deberes ca os españois.

Débase facilitar a súa incorporación ao sistema educativo, xa que poden descoñecer a lingua e a cultura española e galega ou presentar graves carencias nos coñecementos básicos.

Cos alumnos e coas alumnas superdotados intelectualmente débense adoptar as medidas necesarias para identificar e avaliar de forma temperá as súas necesidades. Para eles é necesario flexibilizar a duración dos distintos niveis e etapas do sistema educativo, independentemente da idade que teñan.

Nalgúns casos, débese facilitar a súa escolarización en centros que poidan prestarlle unha atención adecuada.

Os nenos e as nenas que requiran determinados apoios e atencións educativas específicas por padecer discapacidade físicas, psíquicas, sensoriais, ou por manifestar graves trastornos da personalidade ou de conduta, deben ter unha atención especializada de acordo cos principios de non discriminación e normalización educativa e, coa finalidade de conseguir a súa integración, debemos ofrecer unha adecuada resposta educativa que se axuste ás circunstancias e necesidades que neles concorren, podendo introducirse medidas de flexibilización das distintas etapas. A escolarización destes alumnos rexeráse polos principios de normalización e inclusión e asegurará a súa non discriminación e a igualdade efectiva.

Utilizaremos estratexias como as seguintes:

- Modificación do tempo das aprendizaxes.
- Adecuación da axuda pedagóxica.
- Adecuación da metodoloxía: o traballo individual, en parellas, en pequeno grupo e engran grupo posibilita secuencias educativas nas que a aprendizaxe ten carácter cooperativo, resultando beneficioso para todos, ao mesmo tempo que posibilita o acceso ás zonas de desenvolvemento próximo.
- Adecuación das actividades ás diferenzas individuais dos alumnos e das alumnas.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - VALORES E ACTITUDES	X	X	X	X	X	X

Observacións:

En Educación Infantil, os contidos transversais son contidos de ensinanza esencialmente actitudinais, que forman parte das actividades plantexadas en todas as áreas educativas. Supoñen formalizar unha educación en valores e actitudes, non de forma esporádica, senón constante, ó longo de cada curso. Supoñen unha oportunidade de globalizar a ensinanza e de realizar unha verdadeira programación interdisciplinar.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
VISITA A CAPELA	Cada mes visitaremos a capela e traballaremos un valor.	X	X	X
MURAL COOPERATIVO" É TEMPO DE SAIR"	Faremos un mural cooperativo, co lema do curso e cada mes colocaremos nel o valor que estamos traballando, colocaremos aos nosos fundadores nas súas respectivas onomáticas e a figura de San Felipe no mes de maio.	X	X	X
NAI GERTRUDIS	Acercaremos aos nosos alumnos a figura da nosa fundadora mediante o visionado dun conto, e o aprendizaxe dunha cantiga.	X		
PAI MARCOS	Acercaremos aos nosos alumnos á figura do noso fundador mediante a escoita dun conto e o visionado dun vídeo.			X
SAN FELIPE	Acercaremos ao noso alumnado a figura do nos padroeiro, celebraremos esa data cunha merenda especial, con xogos, e na fin de semana faremos o tradicional festival de bailes para o disfrute das familias.			X
PROCESIÓN CON MARÍA	Os nenos de último curso de primaria, portarán a Virxe María en procesión polo bosque, colocaémola nun altar e alí cantaremoslle cantigas e dedicaremoslle poesías e oracións, tamén a agasallaremos con flores.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Realizouse unha avaliación inicial para coñecer o punto de partida do alumnado.

As medidas de atención á diversidade foron axeitadas para atender as necesidades de todo o alumnado.
A selección e temporalización de contidos foi axeitada.
As actividades complementarias cumpriron os obxectivos cos que foron propostas.
Os criterios de avaliación e cualificación foron claros e rigorosos e permitiron o seguimento do progreso do alumnado.
Facilitáronse ao alumnado estratexias de aprendizaxe: lectura comprensiva, búsqueda de información crítica, redacción de documentación técnica...
As actividades propostas foron variadas e axeitadas para favorecer o desenvolvemento dos contidos.
O ambiente da clase foi axeitado e produtivo.
Os recursos e materiais utilizados foron axeitados.
Existiu coordinación entre os distintos profesores/as.
Facilitóuselle ao alumnado e ás familias o coñecemento dos criterios de avaliación e cualificación de cada unidade didáctica ao comezo desta.
Proporcionáronse ao alumnado información sobre o seu progreso e mais facilitáronse as cualificacións.
Proporcionáronse actividades e procedementos para que o alumnado fose recuperando as partes non superadas da materia.

Descrición:

Farase un seguimento da relación de elementos de avaliación do proceso de ensino e a práctica docente que se indican.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O seguimento da programación realizarase trimestralmente nas distintas reunións de ciclo e departamento e a través do apartado de "Seguimento UD" da aplicación Proens. Para cada UD comprobaranse as datas de inicio e final, a correspondencia entre sesións previstas e realizadas e o grao de cumprimento do programado para a unidade. No caso de detectar problemas, realizaranse as propostas de mellora e correccións necesarias. Ao remate do curso realizarase unha avaliación da programación mediante o apartado "Seguimento final" de Proens, no que se indicará o grao de cumprimento dos indicadores de logro do apartado 8.1. desta programación e se recollerán as propostas de mellora para o curso seguinte.

9. Outros apartados